

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id quidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseltük).
XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Égész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**

Egyes számok kaphatók: a dohánytözségekben.

A szent Atya áldása.

A pápaválasztás megtörténte után megyéspüspökünk a maga és egyházmegyéje nevében táviratilag üdvözölte Ö Szenttségét. Ma érkezett meg rája a válasz, a mely — hisztük — egész megyénkben a legelőkelőbb örömet fogja kelteni.

A távirat következőleg hangzik:

Emo Julio Városvy episcopo Albaregalensi Székesfejérvár.

SSmus pater Pius X. devotionis et venerationis sensibus acceptis apostolicam benedictionem amplitudini tuae clero, populoque albaregalensi libentissime concedit.

Merry del Val.

Magyarul:

A szentséges Atya, X. Pius szívesen fogadván a tisztelet és hódolat érzelmeit, Méltóságodra, a papságra és a székesfejérvári egyházmegyei híveire legnagyobb örömmel adja apostoli áldását.

Merry del Val.

A kormány bukása.

Khuen-Héderváry Károly gróf hat heti kormányelnöksége után újra temetésre készül a nemzet.

Szegény Héderváry-kabinet! Idétlen volt már akkor, a mikor született, látta minden bábája, a mikor fűrésztötte, hogy nem erre a világra való. Tele volt nyavalyával, gyengeséggel, nyomorúsággal, az életképtelenségnek minden szimptomája kiültött rajta. És mégis élni akart. Dacolni akart a levegővel, mely nem volt neki való. Dacolni akart a körötte zsvajgó ellenségekkel, a kik a tarpei sziklára akarták hurcolni, hogy onnan a feuketlen mélységbe dobják, mint valaha a görögök tették, mikor idétlen gyermekeiktől szabadulni akartak.

Vergődött, kinlódott hat álló hétig, jóakarói aranyinjekeiával kívántak rajta segíteni — nem sikerült, s most kiállította magáról a visum repertumot, hogy meghalt.

Tehát temetésre készülünk.

És pedig szomorú temetésre.

Hogyis ne volna szomorú az olyan temetés, a hol könny nem hullik, a hol a fájdalom vonaglása nem látszik meg az ajkakon. Hogyne volna szomorú az olyan temetés, a melynél a legközelebbi rokonok

is csak az öklüket szorítják össze, a kik nemcsak hogy nem tudnak sírni, de nem is akarnak.

Az örökség miatt civódnak, már ott a ravatalnál is A zsirosabb falatok csiklandozzák az inyüket s most az — *a ki bírja az marja* — elvénel fogva osztzkodni akarnak. Mindegyik azt hiszi, hogy neki van jussa a legjobb falathoz.

Nem oda Buda!

Mit akar a szabadelvű párt a nemzet vagyonával?! Hiszen tékozló fiú volt, a ki kikérte és elverte atyai örökségét s aztán idegenben, idegenek javára eltékozolta Tobzódott és csak gyalázatot hozott az apai házra, a dicső ősi örökhagyókra. A munkálkodó, küzdve izadó nemzet, mely turta a földet, meghajlította a derekát s alázatosan hordta a verejtékkel összekuporgatott adományokat, az a nemzet csak átkozta és átkozza gonosz munkájáért, tékozlásáért. Ezredéves örökségünket, melyet talizmánként őrizgettünk annyi balszerencse közt, hogy össze ne törjünk, össze ne roskadjunk, ő vesztegette el idegenek között, pogányok között, pogány módra.

Elég volt a liberális vicinalista urakból! Megelégtünk a kormányzásukat. Jólaktunk velük.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Hét országon keresztül.

Uti emlékek.

A Garda-tó kétszer részesült abban a kiváló és ritka szerencsében, hogy hullámai közt üdvözölhetett bennünket. A délelőtti folyamán sétát tettünk a tó partján illetőleg a parton emelkedő meredek sziklafalba vágott serpentin uton. A nap tőle telhető kíváncsisággal bámulta lépéseinket, a mi kellemes lehetett ránézve, de hogy mi szívesen megengedtük volna, ha a felhők kárpitja mögül bámul ránk, az természetes. Kárpótolat azonban érte a gyönyörű panoráma, a meredek sziklák, melyekre a marakodó emberiség várakat rakott, Riva és Arco festői képe s maga a szépséges Garda-tó az ő csodálatosan kék vizével, rajta a sürgő-forgó hajócskákkal. A kinek alkalmá van, ne mulassza el megnézni ezt a pompás, valóban feledhetlen vidéket. 13 óra tájban (mert Rivában már nem kétszer tizenkettőt, hanem egyszer huszonnégyet mutat az óra) a legközelebbi vízszint látásig hucsut intve Rivának, hajóra ültünk, hogy a kedves tavat elejétől végighajózkázza a lombard síkságra érjünk.

Az utazás szépségeinek jellemzésére csak egyet akarok mondani, azt, hogy szívetem sajnálkozás töltötte el. Sajnáltam azokat, a kik velem együtt nem gyönyörködhattak a tópart szépségében. Egy osztrák erőd, mint végállomás mellett elmenve, bajónk rangosat füttyentett az osztrákoknak, jelent-

vén, hogy a taliánok területére jutottunk s majdnem öt hétre bucsut mondhatunk az osztrákok földjének. A parton lépten-nyomon apró várak, városok terülnek el, úgy építve oda a hegy oldalába, mint a fecskészékek a tornácra. Egyik-másik a legmagasabb sziklatömböt választotta ki, hogy ha egvebet nem, a kicsi templomát odaépítse közel az Uristenhez.

Egy kedves kis városkát mutattak ott nekünk, Malcesinát, a melynek az a nevezetessége, hogy a hagyomány szerint Göthét, a németek nagy poétáját ott letartóztatták és dutyiba rakták. Szent félelemmel emlegetik ezt a kis epizódot s a touristák jelentős gondolatokba mélyedve elmélkednek, miként csücsülgetett a nagy tollragó a pricscsen. Pedig ez csak a nagyság átka. Hogy Göthe nem dicsőni való cselekedetért került a hűssre, az több, mint valószínű. Ha magunkfajta szegény filiszter lett volna, csak a kóbor szellő vitte volna tovább a sóhajását s legfeljebb a porkoláb dörmögött volna, hogy miért nem becsülte meg jobban magát. Így azonban a késő századok gyermekei török rajta a fejüket, hogy milyenek is a nagy emberek pongyolában, hogy azok is tehetnek rossz fát a tüzre. Csakhogy míg náluk érdekes epizódok tudják be, ránk követ vetnének érte.

Kelet felé tekintve, egy meglepő kép tárul eléink. Elérkeztünk a limonade, illetőleg a citromligetek hazájába. Magas, szabályos kőoszlopsorok közé szorítják a citromfákat, hogy télen az oszlopok tetejét betakarva megóvják a zimarkós, havas időjárástól feltett kenyéradójukat. Ez a kép aztán állandóan ismétlődik a tó partján, csak folyton változatosabb, élénkebb lesz. A hegyek

lassankint leszálnak a lóhátról s alacsonyabbról tekintgetnek felénk, a citromligeteket dús szőlőkertek, olajerdők tarkítják, közöttük nyulik a magasba a gyász szymbolumaként egy-egy karcus ciprusfa sötétlő lombjaival. Aztán lassan egészen elaposodik a vidék. A tó vizéből egy gyönyörű sziget emelkedik ki, a Santo Biagio. A vegetációja olyan, mint Siciliáé, a képe pedig méltó arra, hogy a piktorok megörökítsék s mint Miramarét ezer és ezerféle változatban terjesszék.

A délután megőregedett mire Dezenanóba jutottunk, a hol partra szállva egy félórai kocsi után Milano felé vonatra szállottunk. Hogy társaságunk nem icli-ficli társaság, hanem komoly és számbaveendő kompánia volt, eléggé mutatja az is, hogy a gyorsvonat egy negyedóránig várakozott, míg a talián gebék odazötyögtek bennünket. A vonatról aztán mint távoli ismerősöket üdvözöltük a kéklő távolba vesző hegyláncolatokat. Buján termékeny föld terült el körülöttünk, aranykalással ringó buzaföldek, zöldelő rétek mindenütt szederfákkal beültetve. A virágzó selymentenyésztés hazája ez.

Milano.

Este volt mire az olaszok egyik legszebb s talán legmodernebb és legrendezettebb városába értünk.

Ugy üdvözöltek bennünket, mint a szerencsefiakat.

— Miért?

— Mert két nappal előbb — mondotta valaki — oly irtózatós volt még a hőség, hogy az összes külső mukákat be kellett szüntetni.

Mai lapunk 4 oldal.

Összeavarták politikai életünket úgy, a hogyan még össze nem volt vavarva. Most együtt marakodnak a Tiszaiak, Bánffyok és Széll-pártiak. A szociálisok, vicinálisok és talmudisták. Az önálló és közös vámtérlet hívei. A szövetségi eszmé és börze barátai és ellenségei. A galiciai bevándorlók és a magyar kivándorlók pártfogói. A magyar földhöz ragaszkodók s a kik az egészet zsidó kézre szeretnék liferálni.

Lehet-e az ilyen párt-szervezet egészséges? Méltó-e az ilyen párt arra, hogy Magyarországot továbbra is kormányozza? Hiszen önmagának és önmagáért élt és sohasem a hazáért.

A politikának újra kell születni Magyarországon. A becületlen elem rázza le magáról az idegen jarmot, a salakot, a mely rátapadt. Vonuljon háttérbe az önzés, a haszonlesés. Ha nem akar félrevonulni, le kell gyűrni, meg kell fojtani.

Magyarországban a keresztény alapon álló konzervatív pártnak lehet és van jövője.

Királypártiak vagyunk és nem republikánusok. Egyedül ez az államforma az, mely nemcsak 900 esztendő tradícióknak, hanem nemzetünk jellemének, természetének megfelelő.

De az apostoli koronás főhöz való ragaszkodásunknak csak akkor lehet igaz és őszinte talaja a nemzet szívében, ha 1000 esztendő jogaink, királyi esküvel megerősített ősi jussunk megbecsülést nyer. Ha meg lesz, nemcsak az alap, hanem a fejlődés is biztosított.

Hogy egy idegen nyelvtől, idegen gondolkodású, tőlünk távol es ellenséges viszonyban álló országnak legyünk alárendelve, fáradaimaink eredményétől elvezeték, az általunk elültetett fának gyümölcsét ők szedik — ennek az ideje lejárt. A nemzet érezte ezt mindig, de különösen érzte ezt most. Azért magyar keresztény konzervatív pártra van szükségünk.

Dr. Steiner Fülöp

† 1901. aug. 11.

Ma két esztendeje történt . . . s úgy érezzük, mintha újra tépni föl a fájdalom szívünk behegedt sebéit. Mintha újra halanók a harangok búgó zokogását, újra látnók a könnybe lábadt szemeket s újra látnók a néma megrendítő fájdalomnak hatását, mely megragadta a szíveket

Nagy embereknek, igazi nagy szellemeknek az emléke ott virraszt az utódok lelkében. És kell, hogy ott virrasszon. Steiner Fülöp dr. akkora alakja volt a magyar püspöki karnak, oly példányképe az igaz katolikus embernek, a ki sziklaszilárd hitével, erős, igaz meggyőződéssel, mely tudásával világító oszlopként állott és áll a jelen s jövőndöz nemzedékek előtt is.

Tudtuk és tudjuk, hogy voltak ellenfelei, sőt ellenségei is, akik az ő akadályt ismerni nem tudó akaraterejétől visszariadtak, de igaz ember mindig meghajtotta előtte az elismerés lobogóját.

Megállunk újra emléked előtt nagy-szívű Atyánk. Az vagy előltünk, a ki voltál. Ha változtál, csak emelkedett emléked Bizton hiszünk, hogy lelked elnyerte jutalmát, elérte célját, mely felé törekedtél, melyért egy életet harcolva átküzdöttél. Az igazság kutforrásánál pihensz, hogy ne csupán visszfényét lásd a tökéletesnek, hanem úgy, a mint van.

Megállunk porladó hamvaidd sirhalma mellett. Fáj a mulandóság. A fekete márvány megújítja lelkünk gyászát, de a kereszt látása felemel és megvigasztal, mert érezteti, hogy per cruceam ad lucem, a kereszt utján a dicsőség honába jutunk.

Legyen áldva és feledhetetlen emléked az igazak lelkében és példányképünk keresztényi életünkben.

UJDONSÁGOK.

Lapunk legközelebbi száma N. B. Asszony ünnepe miatt péntek este jelenik meg.

— **Requiem.** Istenben boldogult dr. Steiner Fülöp megyés püspök lelke üdvéért pénteken, azaz 14-én ünnepélyes gyásztisztvislet lesz, melyen dr. Városv Gyula megyés püspök fog celebrálni.

— **Rosty Kálmán jubileuma.** Sokan nem tudják s ép azért tartjuk hírlapírói kötelességünknek megemlíteni, hogy Rosty Kálmán Jézus-társasági aya, a katolikus vallásos költészet egyik legrokonszenvesebb művelője ma, aug. 11-én üli 50 esztendő szerzeseti és írói jubileumát. Kalcsonán. Szerényen, csendesen, hálát adva az Úr oltáránál a minden jök Adójának. Költeményeit a hitbuzgalmi lapok olvasói ismerik legjobban, mert csodálatos termékenységű dolgozik. A mellett igaz magyar ember az utolsó porcikájáig, a ki részt vett a 48-as csapatban s a szívűből ősz fűrtjei dacára is, kicsap az ifjúi lelkesedés lobogó tüze, mikor tanítványait hazát szereti, a hazához hűnek lenni tanítja. Apponyi Albert gróf is tanítványai közé tartozott, tőle tanulta a szónoklást. Büszke is rá az öreg ur mód nélkül.

A mint halljuk — tisztelői október havában szándékoznak nagyobb ünneppéssel megülni az őszfűrtű költő jubileumát, a mely sok ezer tanítványa és sok őszinte tisztelőjének szívében kelt majd őszinte visszhangot. Az utóbbiak közé kívánjuk magunkat számítani, midőn szívünk mélyéből kívánunk az ősz mesternak még sok hosszú boldog evet a magyar katolikusok öröme és dicsőségére.

Bennünket fejeváriakat annyiban érdekel az ő személye, mert e hó 24. és 28-ka közt a székesfejevári egyházmegyei papság szent gyakorlatát ő fogja tartani.

— **Új reáliskolai tanár.** A hivatalos lap legutóbbi számában olvassuk, hogy a vallás-és közoktatásügyi miniszter Márton Jakab körnőbányai állami főreáliskolai rendes tanárt a helybeli állami főreáliskolához áthelyezte. Az új tanár Kukla István helyét fogja betölteni, a kit hét esztendői keserves szolgálat után, midőn egészsége tönkre ment, nyugdíj nélkül „különös kegyelemből” 2400 korona végkielégítéssel a miniszter elbocsátott.

— **Eljegyzés.** Bárándy Albert, a sárkereszti-ur püspök urodalom most kinevezett intézője eljegyezte Tóth József helybeli földbírtokos szép és kedves unokáját, Horváth Irénkét.

Legmagasabb elismerésünket nyilvánítottunk az időjárás ezen páratlan előzékenysége fölött, a mely hatalmas záport zúdított le és pedig nem a nyakunkba, hanem néhány órával megérkezésünk előtt Milanó eső után epedő házára. Kellemes is volt az ott tartózkodás ideje mód nélkül. Vacsora után kíséltünk a városba s gyönyörködöttünk a fel-alá hullámzó vasárnapi publikum festői képén. Az olaszoknál és általában a délvidékieknél az éjjeli élet az igazi. Nappal visszavonulnak otthonba a rekkenő forráság elől, de este az övéké a világ. Toiletteiket akkor mutatják be a hölgyek, akkor tracscolnak a férfiak, akkor hallgatják a mindenünnen előcsendülő muzsikát és fogyasztják a limonádét megszámlálhatatlan poharakkal. Utunk természetesen a világhírű dóm felé vezetett. Ott, illetőleg a Viktor Emmanueltól nevezett Galleriánál legelőkelőbb a taliánok világa.

A milánói dómot, mint régi, kedves ismerősömet üdvözöltem s mint tavaly, most is fél napot szenteltem neki, hogy azt a tövétől-csucsáig fehérmarvány csodát lelkem egész szeretetével csodáljam.

Láttam már a Szt. Péter templomot, Szt. Pál bazilikáját, a velencei Szt. Márk templomot, Sevilla katedrálisát s még egy csomó világhírű nagy templomot, de elmélekedéseim között mindig megakadok, hogy ne a milánói dómnak adjam-e az elsőséget? 365 tornyának művészi összhangban való elrendezése, az a csodálatos finomság, mely minden részletében nyilvánul, hatalmas gótives ablakai mindig nagyobb és őszintébb csodálatra ragadnak.

Epen belső restauráció alatt állott, de a talián ajtók sohasem oylanok, hogy illendő boraválóért meg ne nyílnának. Hogy vezetőkön túl bescapott bennünket s háromszor akkora díjat szedett tőlünk, mint a mennyi dukát — azon egy percig se kételkedtünk, de ha valaki járt már Olaszországban, az jól tudja, hogy a huncutságban, meg az idegenek pumpolásában minden talián egyetért. Negyedik olaszországi utam után én ebbe úgy begyakoroltam már magamat, mint a kis gyerek begyakorolja magát a sírásba. Utas, ha látni akarsz valamit: fizess.

Tavaly egy nagy dologhoz nem jutottam el: nem láttam Leonardo da Vinci világhírű festményét az *Utolsó vacsorát*. Ugy olvastam egyik másik magyar újságban, hogy már csak halvány körvonalai láthatók. — Nem áll! Eredeti bájától megfosztotta az idők romboló ereje, de élvezni lehet minden szépségét. Egy régi kolostor ebéd-lőjében áll, a melyet az olasz kormány lefoglalt magának s most fejenkint egy líra boraválóért mutogat. Azt a jelenetet ábrázolja, midőn Krisztus az utolsó vacsora alkalmával tanítványaihoz fordul s azt mondja nekik:

„Egyik közületek elárul engemet.”

Azt a mozgalmat, mely e pillanatban a tanítványok lelkét átjárja, a remegő félelem, a kérdések, a tiltakozások, melyeket mindegyik apostol arca visszatükröz: örökre a legnagyobb művészi, szinte utólráhatatlan alkotások közé sorolják e pompás képet. A kép megrongálódását a durva francia katonáknak tudják be, a kik hagyomá-

nyos francia műveltség ellenére raktárnak használták a legnagyobb művészi alkotások egyikének színhelyét.

Megnéztük az ósrégi szt. Ambrus és Ágoston templomokat, melyek a kereszténység első századaiban épültek s szintén egyik legérdekesebb látványosságát képezik Milanónak, valamint Rafael világhírű képe: a Mária eljegyzése, mely a milánói képtár feltékenyen őrzött kincse.

Megnéztem újra a temetőt is csodás szépségű síremlékeivel s láttam olyat, a mihez tavaly nem juthattam: váoságos halottégetést. Egy öreg urat és egy fiatal leányt hamvasztottak el. Boraválóért kinyitották a kemence kicsiny ajtaját, a hol a pörkölést szemlélhettük. Legkevésbé sem merném épületes látványnak nevezni. A felcsapó lángok a mint a halott szájjából, szeméből, bordái közül kilobogtak, a pörnye, mely az égő hulláról szemünkbe vágott: megriasztották lelkemet az ilyen kegyeletlenségektől. A rokonok ijedt arca, kik ott üldögélve várokoztak a pilla natra, midőn szerettük teteme megemésztődik a lángokban, bizony-bizony nem épületes látvány. A hamvak elraktározása, iskátúijába raktása pedig még inkább sértette valamennyiünk józólését. Azt hiszem, nagy utat kell megemteni addig, míg a modern műveltség ezen alkotásával valaha megbarátkozhatunk.

Bilkei Ferenc.

— **A honvédelmi miniszter.** *Kolosváry Dezső* honvédelmi miniszter tegnap az esti gyorsvonattal városunkon keresztül Veszprémbe utazott, bátyjának Kolosváry József, Veszprém megye alispánjának látogatására. A vonatról leszálva néhány barátságos szót váltott Kovács Alajos felügyelővel és megvárva a veszprémi vonat tovább utazott.

Természetes, hogy csodálkozni fognak azon, ha a honvédelmi miniszter úr vizitálni megy most, midőn az egész ország figyelmébe izzik a kormányválság izgalmaiban. A dolognak némi magyarázatát adja az a körülmény, hogy Kolosváry Dezső — a kósza hír szerint — megunt a miniszteri dicsőséget és visszavágyódik a cibelek közül a katonák közé, a hol nem őt szidják, hanem őt dirigálja halb rechts halb links az engedelmes katonai truppot. A rezonáló parlamentel persze hogy nem bántott oly rövidesen, azok olyan lármát csaptak, a miért legalább is örökös rövidvasat érdemelne. A miniszter ur tehát pihenni vágyódik. Vagy ha nem sikerül nyugalomba vonulni, megvárja a Felség kegyét, az majd csak intézkedik a sorsa felől valahogy, hiszen sohasem volt még úgy, hogy valahogyan ne lett volna.

— **Egyházmegyei hírek.** Dr. *Városcy Gyula* megyéspüspök Ligday Károly segédlelkészt Rácalmásról Pest-Hidegkútra és Debrecenyi Gyula újmisést Rácalmásra küldötte segédlelkészi minőségben.

— **A vicinális.** Ha az ember vicinálisra gondol, rendszerint együtt jut vele eszébe a kávémasina, vagyis egy olyan csendes lassumeneti instrumentum, melynek lassugánál csak az udvariassága nagyobb. Azt már hallottuk, hogy a bicskei vicinális háromszáz lépésnyire visszatolatták, mert a kalauz bundája leesett s a vicinális humanizmus tiltja, hogy a kalauz megfázzék. Azt is hallottuk, hogy a pátkai kanászra teljes 12 percig várakozott fútyentés után, mert hát nagyon hadonászott a kezeivel, félvén a lekéséstől. Eddig azt is mindenki úgy tudta, hogy az indulás rendszeren így szokott történni.

Kalauz: — Talán indulhatnánk már mozdonyvezető ur!

Mozdonyvezető: — Nohát induljunk, ha másképp nem lehet ő. m. a. f.

Mondom, mindent már régóta tudjuk s ép azért csodálkozunk azokon a szörnyű eseteken, melyek szinte bizalmunkat kezdik megrendíteni a vicinálisok tapasztalt higgadsága iránt. Rémhírt hallunk Acsáról, hol tegnapelőtt egy vállalkozószellemű tehén ki akarta próbálni, hogy igaz-e az a sok pletyka, a mit a vicinálisról össze-vissza tereferálnak a rossz nyelvek. Nekiszegte a szarvát, s úgy állott ki a töltésre bajnok páriadalra. A vicinális pedig nem vépte a dolgot, egy orron találta teremteni, hogy a dereka is összerőtött: szóval a bajnok tehén áldozatul esett vállalkozó szellemének.

Súlyosabb és komolyabb a másik eset, melyről bennünket értesítettek. Vasárnap délelőtt hazafelé lötyögött a vicinális. Szabó Sándor Forgó utcai lakos lovaival a Szent-György kórház közelébe levő földjén tartózkodott. A lovak látva a kávémasina közeledtét, toporzékolni kezdettek. Szabó fékezni próbálta őket, de azok oly erővel ragadták gazdájukat, hogy az lovaival együtt a vicinális elé került. Szabót úgy lökte oldalba a gép, hogy a jobb oldali mellkasa behorpadt s eszméletlenül szállították be a Szt.-György kórházba, míg a lovak összeroncolt testtel maradtak a pályatesten. A vonatvezető minden lehető megtett a szerencsétlenség megakadályozására, de az utolsó pillanatban, midőn Szabót lovai már a pályatestre ragadták, képtelen volt megakadályozni a szerencsétlenséget. Szabó a kórházban meghalt.

— **Adomány.** Zimándy Ignác kiérdemült plebános, szentszéki úlnök 500 koronát adományozott a Szent-Imre-konviktus céljaira. Vivant sequentes.

— **Gyászrovat.** Őszinte részvétellel vettük a hírt, hogy *Smittély Alajos*, Székesfehérvár városának közbecsülésben állott polgára, a ki élete utolsó éveit Budapesten, hozzátartozói körében töltötte, hosszas betegeskedés után élete 78-ik évében augusztus 7-én meghalt. Az elhunytban atyját vesztette Szentirmai Géza is, a „Budapest” segédszerkesztője, és Smittély József, a „Pesti Hírlap,” helyettes szerkesztője.

— **Az uhánus tiszték lövészere.** A táci ut mentén levő Schwarz-féle bérlet mezősége vasárnap délután szokatlanul élénk volt. Mint minden évben, a 12. uhánus ezred tisztikara az idén is lövészert rendezett, mely d. u. fél 3 órakor vette kezdetét s még 6 óra felé is a versenymezőn tömörítette a sportkedvelő közönséget. Sajnos, hogy baleset nélkül nem történhetett meg ez sem, ettől azonban eltekintve a sport iránt érdeklődő publikum mindvégig nagy gyönyörűséggel nézte a verseny lefolyását, melyről a következő tudósítás számol be:

A versenybíróóság a következőkép alakult meg: Gaudernack József altábornagy, honvédkerületi parancsnok, Matic Henrich uhánus ezredes, Jámborfy Kálmán honvédhuzár ezredes, Arnótfalvy István honvéd ezredes, Schilling János és Mayer Emil uhánus őrnagyok. Indító: Mykulik Zsigmond százados.

A versenyek eredménye:

I. **Akadályverseny.** Tisztek részére. Szolgálati lovakon.

1. Báró Tunkl János főhadnagy. Slava.
2. Nairz Frigyes főhadnagy. Triumph.
3. Woher Lajos főhadnagy. Türkin.

Indult 6 lo. Herceg Lichtenstein Alajos százados Abukir lovát Gróf Vojtky Hubert tiszthelytes lovalgolta. Az egész után Türkin vezetett, de az egyenes pályán előbb Triumph, majd Slava tulszárnyalták, mely utóbbi könnyen győzött.

II. **Akaályverseny.** Uhánusok részére.

1. Glumac közlegény. Prometheus. (2-ik szakasz.)

2. Plavsic közlegény. Bambino (1-ső sz.)
3. Tiosavtjevíc közl. Banner. (5-ik sz.)

III. **Akadályverseny.** Tisztek részére. Saját lovaikon.

1. Báró Tunkl János főhadnagy. Primás.
 2. Báró Rodich Antal százados. Dundee.
 3. Zrodlowzski Ferenc hadnagy. Benjamin.
- Indult 9 lo. Primás küzelem után biztosan nyert. Benjamin mérsékelt harmadik.

A versenyt ez alkalommal könnyen végzetessé válható szerencsétlenség zavarta meg. Ugyanis Nairz Frigyes főhadnagy lova közvetlenül a kordon mellett vágatott, majd az akadály után kitört s ekkor Kövér István asztalos 13 éves Ferenc nevű fiát elütötte. A gyermek mellén és fején szenvedett sérüléseket. A szent György-kórházba szállítván ma már, hacsak komplikáció nem jön közbe, a veszélyen túl van. A gyermek mellett Probeszka Ferenc inasgyerek is szenvedett csekélyebb sérülést. A verseny ezen incidens után tovább folyt.

IV. **Akadályverseny.** Altisztek részére.

1. Kalkik őrmester. Schönborn. (5-ik sz.)
2. Ratkovic szakaszvezető. Sürkis. (2. sz.)
3. Mlynár őrmester. Spion. (6. sz.)
4. Anc tizedes. Rinka. (5. sz.)

V. **Vadászverseny.** Tisztek részére. Szolgálati lovaikon.

1. Alexandrowitz Arnold hadnagy. Bajazzo.
2. Gróf Salburg Manó hadnagy. Bábolna.
3. Göty Imre főhadnagy. Theseus.

Indult 7 lo. Szij Sándor százados master vezetése alatt indult a mezőny. A végküzelem igen érdekes volt. Ebből, mint első, Lovag Uleniecki Alliréd hadnagy bontakozott ki Traum paripáján, de mivel verseny közben egyszer a vezető mestert beérett, a győzelemtől elütetett.

VI. **Akadályverseny.** Régebbi szolgálaltu altisztek részére.

1. Dodigovic szakaszvezető. Romeo. (1-ső szakasz.)
2. Palvacic őrmester. Osan. (2-ik szakasz.)
3. Gjua őrmester. Perle. (5-ik szakasz.)

VII. **Akadályverseny.** Tisztek részére. Saját lovaikon.

1. Báró Tunkl János főhadnagy. Zirc.
 2. Báró Puthon Lajos százados. Teretvár.
- Lovagolta Lovag Zagorski Gyula főhadnagy.)

3. Rodich Antal százados. Lahanc.

Indult hét lo. E futammal is történt baleset. Ugyanis Salburg Manó gróf hadnagy lova egyik akadály átugrása közben elbukott. A hadnagy leesett a lórol s arcán megsérült, komolyabb baja azonban nem esett.

A győztesek között csinos arany és ezüst emléktárgyakat osztottak ki.

— **Hangverseny.** A déli vasúti műhely dalárdája az idén is megtartotta régi jó szokását s vasárnap délután a Lutzkovits-tele vendégő kert-helyiségében nyári hangversenyt rendezt, melyet minden tekintetben sikerültnek mondhatunk. A hangverseny tulajdonképen bemutatkozó volt. A dalárda ugyanis, mielőtt a Temesvárt tartandó országos dalosversenyre indulna, rendes közönségének akarta bemutatni, hogy minő készültséggel megy az ország egyéb dalosainak színe elé. Hát ezt a készültséget őszintén jónak mondhatjuk. A dalárda, mely a derek karnagy jogos büszkeségére évről-évre szemlátomást erősödik, egy jól fegyverezett, derekasan összetanult karnak bizonyult most is. Minden egyes darabot, az új versenydarabokat is különösen a pianissimo-knál meglepő precizitással adta elő. Ha tenorisai jobban ügyének a hangjukra, hogy hamar ki ne fáradjanak s ha a basszus-hang főleg a solo kezdéseknél kissé egyenetlenebb s lágyabb hangvételt alkalmaz, a legjobb sikereket jósolhatjuk. Vasárnap jól megérdemelt tapsokat arattak, kívánjuk, hogy Temesvárt megnyerjék fázadoásuk, lelkes szorgalmuk méltó jutalmát. Az énekközöket a műhely zenekarának játéka töltötte ki nagy tesszésére a szép számmal megjelent közönségnek. A jól sikerült hangversenyt tánc követte, mely kiválóan kirivradigt tartott.

— **Paraszthogika.** Jóképű földmivés áll a bíróság előtt, mert a korszakában megsértette a parlamentet.

— No, vádoltál álljon elő, mondja az elnök.

— Tudja-e, mivel van vádolva?

— Nem én, tekintetes törvényelőnk ur.

— No majd megmondom. Azzal van vádolva, hogy ekkor meg ekkor, ebben meg ebben a korszakban sok ember fülé hallatára őtörz egymásután azt mondotta, hogy a magyar képviselőházban csupa seftelő kalmar, naplozó ill és hogy átok az országra a parlament. No, mit szől hozzá?

— Nem lehet az igaz, tekintetes törvényelőnk?

— Nem-e? Aztán miért?

— Aztért nem lehet igaz, mert minck montam volna én azt őtször egymásután, mikor egyszeri mondásra is elhittte mindenki.

— **Nincsenek gyermekek.** Lázi Miska még csak 13 esztendői ért, jóformán az iskola porától piszko a bugyogója s máris oly hírnévre tett szert, a miért 31 éves korában is korán volna hűselni. Megverte a szomszéd Marton János kisleányát s a gyerekek civakodását az apák folytatták. A vitaközség elég hangos szóval folyt az apák közt, de véralanul megszokadt mikor a tacsó Miska revolverrel rontott az öregek közé és Marton Jánost karján megesbesítette. A székesfehérvári járásbíróóság vonja Marton Jánost felelősségre a fia cselekedetéért. Sokosan van. Ha egy apa csak ily nevelést tud adni a csemeféjének, bizvást megérdemi, hogy hűsseljen érte. Bizony-bizony kár volt eltrólni a botbűntetést. Használna az nemcsak a gyerekeknek, de sok ostoba, üresfejű nevelő apának is.

— **Tüzek.** A gazdák nyári réme ugyancsak sűrűn lobog fel. Felső-Alapon e hó 7-én Nagy Sándor szérüskertjében csapott magásra a láng, mely a kertben levő száraz takarmányt rövid idő múlva megemészttette. A kár 3000 korona, a mely azonban megtértül a biztosítás folytán. — Ugyancsak 7-én gyuladt ki Zichy Jenő gróf szentiváni uradalmában egy hatalmas cseléd-istálló, mely magánosan áll, s leégett. 2800 kor. értékben kárt szenvedtek az urodalmon kívül Vini József és Bognár József, az elsőnek egy két hetes borjuja, a másodiknak pedig ruhaneműje égett benn. Az istálló biztosítva volt. A tűzvész keletkezésének oka a kutatás dacára ismeretlen. Feltűnő, hogy Zichy Jenő gróf birtokán ugyszólván minden esztendőben pusztít a tűz. — Soponya községben vasárnap Szolga István zabasztgja gyuladt ki s minthogy biztosítva nem volt, a gazda 130 kor. kára fedezetlen marad. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. — Sósikuton ugyancsak vasárnap este jelentkezett a vörös-kakas, melynek a fejevári káptalan vagyonát képező rozasztag vált martalékvá. A nagy hőség és vízhiány dacára sikerült a veszedelmet lokalizálni s bár a kár 4300 koronára rug, de biztosítva lévén, a tulajdonosok nem szenvednek kárt. Hogy a veszedelmet mi okozta, sem sem tudja. Annál szomorubb azonban az eset, hogy Varga Mihály béres oltás közben az izzó parázsba esett mire hozzá fértek csak összeégett holttestét találták meg.

Meteor az időről. „Meteor” írja: Augusztus havának csomópontjai: 13., 16., 21., 22., 24., 25., 28., 29-iki napokra esnek. Egészen állandó időjárásat nem várhatunk, bár nyarunknak, viszonyítva az eddigi hónapokhoz, augusztus lesz a legmelegebb hónapja. A 11-iki csomópont hatása körében újra melegebbre van kilátásunk, de viharos, zivataros jelleggel, amidőn a július 29-én átfordult fölött is visszaérkeznek, ha addig tönkre nem mennek s ezt követően az időjárás állandóbbá, melegebbé tesz, úgy, hogy 13-át követően egész a 21—22 csomópontok hatásköréig állandó, meleg időjárásra van kilátásunk. A hónap utolsó harmada újra változatos lesz, de meleg jelleggel, hol a csomópontok már inkább csak zivataros időt hoznak, mely rövid ideig tart, mint huzamosabban tartó hűvös időt és esőt. Augusztussal meglesznek a gazdák elégedve, ahol esetleg jégkárakat nem fog okozni időjárásával. Az emberi indulatokra és szenvedélyekre legfőképp a 11-iki, 24. és 28-iki csomópontok hatnak igaztalanul. Ha e megfigyelésekről statisztikai adatokat gyűjténénk, vagy csak kutatólag visszafelé keressük azokat, azonnal egy oly halmozást kapnánk ezadatoknak, hogy csakhamar kétségelenné válnék a kettő összefüggése és az ember belső világának, szervezetének e természeti jelenségekkel való kapcsolata.

Halalos nászmenet. Vasárnap délután halalos szerezésszerűsége történt a Fehérvári-úton. Ster Mihály ettyeki földműves a feleségével és Sergi Juliával Budapestre ment, hogy részt vegyen rokonának esküvőjén, amelynek egyházi szertartása egyik budai templomban folyt le. Az esküvő után kocsi utat a nászban és egy budafoki korcsmába igyekezett, hogy vig lakodalmat üljön. Ster hozzátartozóival bérkocsiba ült, amelyet Schwarc Lajos kocsis hajtott. A Fehérvári-úton ahol a budafoki villamos hírtelen kanyarulatot tesz, a kocsis épen akkor akart keresztülhajtani a vágányon amikor a 92. sz. villamoskocsi közeledett. A kocsi vezető mentési kísérlete hiábavalónak bizonyult. Az összeütközés oly heves volt, hogy a bérkocsi porrá tört; az utasok és a kocsis földre zuhantak. Legszerezésszerűsége az öreg Ster járt, akit hatvan méteren keresztül vonszolt magával a villamos. A boldogtalan ember sérüléseibe még a helyszínén beléhalt. Sternét haidokolaiva, Sergi Juliát súlyos állapotban a Rókusba szállították. A kocsisnak keze törött el; őt lakásán ápolják. Ster Mihályné állapota oly súlyos, hogy aligha éri meg a holnapi napot.

Jó tanács. Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétateri” vagy a „Margitszigeti” fűmagkeveréket. — Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra-méltó és gyönyörű sétaterei részére.

Szent István napja.

Szent István király ünnepét, mint minden évben, az idén is nagy fényvel fogják megülni az országfővárosában. Az ájtósságok a következők lesznek:

Augusztus 18-án (a király 6 Felsege születésének ünnepén.) Délelőtt 8 óraker szentmise. Délelőtt 9 óraker ünnepes szentmise. Délután 5 óraker szentbeszéd, utána litánia áldással.

Augusztus 19-én (a királyi vártemplom fölszentelésének évi fordulóján, búcsunapján.) Délelőtt 8 óraker szentmise. Délelőtt 10 óraker ünnepes szentmise. Délután 5 óraker a Szent Jobb kitétele, utána szentbeszéd és ünnepélyes vecsernye.

Augusztus 20-án (szent István-ünnepén): Reggel 4—5 óráig harangozás Budapest összes templomaiban. Reggel minden templomban csendes szentmise; utána a papság vezetése mellett a hívek körmenetileg a Szent Jobb körmenetre a várba indulnak, hol a sorrend szerint a Szent-György-utcában és a Szent-György-téren gyülekeznek. Reggel 1/6 óraker a királyi vártemplomban és a koronázó Mátyás-templomban csendes szentmise. Reggel 7 óraker a királyi vártemplomban a nagy körmenetet vezető könyörgések, melyek után a körmenet elindul. Reggel 8 óraker szentbeszéd a koronázási Mátyás-templomban. Utána

ünnepélyes szentmise ugyanítt. — Szentmise után a körmenet visszaindul a királyi vártemplomba, ahol az ünnepélyes Te Deum után a Szent Jobb hívek tisztelgetése egész napon át kitéve marad. Délután 5 óraker szentbeszéd, utána ünnepélyes vecsernye a királyi vártemplomban.

Augusztus 21—27-ig (szent István ünnepének nyolcada alatt) a királyi vártemplomban mindennap: Reggel 8 óraker szentmise. Reggel 10 óraker csendes szentmise. Délután 5 óraker mindennap szentbeszéd utána litánia áldással.

Augusztus 29-én. Reggel 8 óraker csendes szentmise. Reggel 10 óraker énekesmise, mely után a Te Deummal az ünnepi ájtósságok véget érnek.

A Szent István-napi körmenetre vonatkozólag a következő értesítést vetjük: Gyülekezés reggeli 1/7 óraker. Indulás pont 7 óraker. A körmenetet a budai királyi várplebániá körmeneti kerestje nyitja meg. A kerest után a menetben résztvevők a következő csoportokban haladnak:

- I. csoport. Egyesületek. a) Ifjuság egyesületek. 1. a) Országos Központi Katolikus Legényegyesület zászlajával. b) Vidéki katolikus legényegyesületek. c) Budai Katolikus Legényegyesület.
2. Katolikus Tanoncok Egyesülete. 3. Középsí kolai Mária-Kongregáció. 4. Budapesti jobbpart-Mária-Kongregációk. b) Budapesti balparti Mária-Kongregáció. Indulási hely: 1. ker., Vár. Szent-György-utca. Disztérig. b) Társadalmi egyesületek. 1. Szent Vince-Egyesületek. 2. Katolikus népkör. 3. Kereskedelmi Ifjak köre. 4. Katolikus körök és szövetezettek. c) Tudományos társulatok. 1. Szent-Imre-Egyesület. 2. Szent-Cecília-Egyesület. 3. Országos Pázmány-Egyesület. 4. Szent-László Társulat. 5. Szent-István-Társulat. Indulási hely: 1. ker. Vár. Szent-györgytér. József főherceg palotája előtt.

II. csoport. a) Balparti plebániák. A székesfővárosi plebániák; alapítási éve szerint. 1. Kőbánya (1881. év). 2. Erzsébetváros (1822. év). 3. Szent-Rókus (1322. év). 4. Lipótváros (1871. év). 5. Terézváros (1777. év). 6. Józsefváros (1777. év). 7. Belváros (1047. év). b) Jobbparti plebániák. 1. Krisztinaváros (1788. év). 2. Alsó vizváros (1787. év). 3. Ujlak (1705. év) 4. Tabán (1702. év). 5. Felső vizváros (szent Anna) (1687. év). 6. Országot (1150. év) 7. O-Buda (1012. év). Az ájtóssági és a katolikus női egyesületek; galamint a szerzetesnők — tagjaikkal, növendékeikkel, zászlaikkal azon plebániákhoz csatlakoznak, amelyeknek területén egyesületi helyiségük van. A budapesti központi Oltáregyesület tagjai a belvárosi plebániái körmenettel mennek föl a várba; ahol őket az Oltáregyesületi zászló az ott megjelenő tagokkal együtt várja. Indulási hely: 1. Vár-Palotator.

III. csoport. 1. Csász. és kir. katonai zenekar. 2. Csász. és kir. gyalog díszszázad.

IV. csoport. 1. A budavári Nagyboldogasszony plebánia. 2. Székesfővárosi bizottsági tagok. 3. Biróságok. 4. Királyi tábla. 5. Királyi Kuria.

V. csoport. 1. Papi kerest, két acolythusal. 2. Szerzetes rendek. 3. Világi papság. 4. A királyi vártemplom zászlai. 5. A Dícsőséges Szent Jobb. 6. A Szent Jobbot két oldalról közvetlenül az egyetemi tanács tagjai kísérik; akik mellett — szintén két oldalról párhuzamosan — a székesfővárosi tanács tagjai haladnak. A dícsőséget a magyar királyi koronaórság szolgáltatja. 7. A budai királyi várplebános, mint a Szent Jobb öre — papi segédletei.

VI. 8. Prépostok. Apátok. 9. Püspöki kar. VII. Magyarország herceggprimása egyházi segédleteivel.

VIII. A legfelsőbb udvar. IX. 1. Miniszterelnök. 2. Miniszterek. 3. Főrendiház. 4. Képviselőház. 5. Törzstisztek. X. Csász. és kir. díszszázad.

HIRDETÉSEK
a „FEJÉRMEGYEI NAPLO” részére
jutányos áron felvételnek
a kiadóhivatalban.

A pozsonyi mezőgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

SCHEIBER OSCAR
ÉS
WEISS OSCAR

OKLEVELES MÉRNÜK.
KÉPESÍTETT ÉPÍTŐMESTER, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK

MŰSZAKI IRODÁJA
SZÉKESFEHÉRVÁR, NÁDOR-UTCA 17. SZ.

Elvállal mindennemű műszaki munkát, mint birtokfelmérést és térképezést, gazdaságok beosztását, parcellázást, tagosítást, gazdasági és normál vasutak és utak nyomjelzését, építését, csatornázás, alagcsövezés, gazdasági épületek, bérházak, lakoházak, villák, telefonhálózatok, vízművek, hidak, mindennemű beton munkák tervezését és építését.

Peres ügyekben szakértőül ajánlkozik. Levélbeli megkeresésre azonnal válaszol.

NOVENA,
azaz kilencnapos ájtósság Jézus szentséges szívéhez valamely különös kegyelem elnyerésére. Kötve 60 fillér, fűzve 40 fillér darabonkint. Kapható és megrendelhető Rózmanna István Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 23 a.

A nagyérdemű közönség szives figyelmébe!

Alkalmi vételek és a legolcsóbb bevásárlási források kikutatásával abba a kellemes helyzetbe jutottam, hogy a legjutányosabb árak mellett képes vagyok a nagyérdemű közönséget az alant jelzett árukkal kiszolgálni.

Mindennemű gazdasági gépeket a legelőkeltebb kivitelben gyári áron bocsájthatok áruba, vagy regieket csekély utánfizetéssel becserelek. Elismert levelekkel bizonyíthatom építkezési anyagaimnak úgy kitévő minőségét, mint rendkívüli olcsóságát. — Kapható raktáron mindennemű **kovács- és lakatos szerszám, vaseszköz, új szálvas** minden méret és minőségben 9 krtól felfelé, **szekértengely** már 20 krtól, **építkezési mész** igen szaporá, házhoz szállítva 1 frt. 20 krtól, **legjobb kivitelű, géppel préselt cementlap, cementárk**, legjobbnak elismert **hornyolt tető-cserepzsindely**.

Egyedüli raktár elsőrendű Dr. Heidlberger-féle **aszfaltpapirokban**.
A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

GROSZ BERNÁT,
Rác-utca 5. sz.
Pontos kiszolgálás!